

Handläggare: Henrik Gidlund
Region Ytterstad
Drift- och underhållsbyrån
Tel: 508 261 68
henrik.gidlund@gfk.stockholm.se

2002-04-29

Dnr 02-912-1191:2

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Rapport om elsäkerhet i stadens belysningsanläggning. Uppdrag
från Gatu- och fastighetsnämnden**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden beslutar godkänna föreliggande redovisning.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Stadens belysningsanläggning är utförd på ett elsäkert sätt enligt gällande föreskrifter. Kontoret arbetar med att förbättra säkerheten i gångtunnlar där åverkan skapar farliga situationer. Skötseln av anläggningen behöver förbättras med ett långsiktigt förebyggande underhåll. Utökad tillsyn krävs på utsatta platser som gångtunnlar och parkvägar.

UTLÅTANDE

Bakgrund

I samband med gatu- och fastighetsnämndens behandling av gatu- och fastighetskontorets ärende om reinvesteringsbehov för offentlig belysning 2002-03-19 beslutade nämnden att ge kontoret i uppdrag att göra en översyn av säkerheten i våra belysningsanläggningar.

Analys

Gatu- och fastighetsnämnden är ansvarig för belysning av stadens utemiljö och har således rollen som innehavare av elektrisk anläggning. Enligt lagtexten åligger det innehavaren att se till att elanläggningen är så utförd och hålls i ett sådant skick att den ger nödvändig säkerhet för personer, husdjur och egendom samt att utöva tillräcklig tillsyn och skötsel av anläggningen så att ovanstående upprätthålls.

Elsäkerhet

Stadens belysningsanläggningar är utförda enligt gällande starkströmsföreskrifter, vilket garanterar elsäkerheten vid byggtillfället. Kontoret kräver att de som utför arbete på belysningsanläggningen ska vara behöriga för elarbete samt ha dokumenterad vana av liknande anläggningar. Vi lägger redan idag stora resurser på kontroll av utförandet. Innan nya anläggningar tas i drift görs en elbesiktning.

I normala fall finns inga åtkomliga spänningsförande delar, öppningsbara delar är försedda med specialskruv eller lås. **Även om luckan skulle saknas är bakomliggande delar beröringsskyddade.**

Vad som kan sätta elsäkerheten ur spel är åverkan på anläggningen (vandalisering, påkörning, grävning) och förslitet material. Problemet är akut i äldre gångtunnlar där armaturerna är så utförda att spänningsförande delar blir åtkomliga när kupan slås sönder.

För att upprätthålla säkerheten krävs regelbunden tillsyn, ett väl fungerande förebyggande underhåll där man byter ut material innan det går sönder samt väl fungerande felavhjälpande underhåll om något går sönder. **Vi har en stor mängd eftersläpande åtgärder, mest i form av kabelfel, som i första hand påverkar anläggningens driftsäkerhet men även elsäkerheten. Detta är den främsta anledningen till kontorets begäran om mer medel.**

Tillsyn

I starkströmsföreskrifterna finns regler för hur skötsel av anläggningen ska genomföras.

Fortlöpande tillsyn är en rutinmässig kontroll av anläggningen som görs för att upptäcka och åtgärda fel och brister. Idag sker detta till stor del efter felanmälning från allmänheten via driftcentralen eller från polis, brandkår o dyl vid trafikolyckor. Jourpersonal finns tillgängligt under dygnet för att åtgärda allvarliga fel omedelbart. Det är ett bra och väl fungerande system,

men inte tillräckligt. Här kommer kontoret skärpa kraven till nästa avtalsperiod med början från 2003-04-01. Framförallt vad gäller tillsynen på utsatta platser som gångtunnlar, parkvägar runt skolor, markinfällda armaturer mm, där vi inte kan förlita oss på felanmälningar.

Periodisk tillsyn är en noggrann kontroll av anläggningen som utförs med regelbundna intervaller. Idag sker detta var åttonde år för trästolpar och vart fjärde år för övriga anläggningsdelar. Denna intervall är tillräcklig.

Övrigt

Kontoret bedriver idag en förebyggande verksamhet med information om elfara i skolor, inriktat mot mellanstadieelever.

Projektet "Ljus i den offentliga miljön: en studie om trygghet, säkerhet, vandalism och underhåll" (beslutat i GFN 2001-08-21) är ett led i kontorets arbete för förbättrad elsäkerhet, resultatet av förstudien kommer att redovisas för nämnden i höst.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret anser att våra belysningsanläggningar är utförda på ett elsäkert sätt enligt gällande föreskrifter. Säkerheten i gångtunnlar (där åverkan skapar farliga situationer) behöver förbättras. För att upprätthålla säkerheten behövs ett långsiktigt förebyggande underhåll samt utökad tillsyn på utsatta platser som gångtunnlar och parkvägar.

Kontoret föreslår att nämnden beslutar godkänna föreliggande redovisning.

SLUT